CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, Bucureşti, cod poştal: 020027
Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31
021.310.23.57, 021.316.31.33
Cod fiscal: 10464660 E-mail: ces@ces.ro www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare." *(Art. 141 din Constituția României revizuită)*

Nr. 4089/9.07.2025

AVIZ
referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012 în vederea prioritizării prosumatorilor și a legalizării autoconsumului energetic (b245/18.06.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative privind modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012 în vederea prioritizării prosumatorilor și a legalizării autoconsumului energetic (b245/18.06.2025).*

CONSILIUL ECONOMIC ŞI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 9.07.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare:**

- legislația națională și cadrul de reglementare subsecvent sunt deja aliniate cadrului legislativ european care instituie facilități pentru încurajarea producției de energie curată pentru autoconsum. Inițiativa legislativă vine cu propuneri care contravin anumitor principii ale legislației naționale și europene, în încercarea de a crea facilități unei anumite categorii de consumatori care produc pentru consumul propriu,

beneficiari deja ai unor forme de sprijin administrativ și financiar (reglementare distinctă privind procesul de racordare, sprijin financiar pentru achiziționarea de instalații de producere/stocare, remunerarea energiei injectate în rețea);

- pe forma propunerii legislative, semnalăm o serie de inadvertențe și încălcări ale normelor de tehnică legislativă statuate de Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în raportarea propunerilor la capitolele și articolele vizate din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare:
  - în privința propunerii de introducere a unui nou alineat la art. 7, după alin. (1): *„(1[1]): Producătorii de energie electrică din surse regenerabile care consumă integral sau parțial energia produsă pentru propriul consum - denumiți prosumatori - beneficiază de prioritate absolută la racordarea la rețea, autorizare și sprijin instituțional.”,* în *Legea nr. 123/2012 la art. 3 pct. 95 se regăsește deja definiția prosumatorului: ”prosumator - clientul final care îşi desfăşoară activităţile în spaţiul propriu deţinut cu orice titlu, aferent unui punct de delimitare cu reţeaua electrică, precizat prin certificatul de racordare şi care produce energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum, a cărui activitate specifică nu este producerea energiei electrice, care consumă şi care poate stoca şi vinde energie electrică produsă sau stocată furnizorului de energie electrică cu care acesta are încheiat contract de furnizare a energiei electrice şi/sau consumatorilor racordaţi la barele centralei electrice, inclusiv care poate deconta energia electrică produsă şi livrată cu energia electrică consumată din reţea pentru mai multe locuri de producere şi consum ale acestora, dacă pentru locurile de consum respective este acelaşi furnizor de energie electrică şi dacă sunt racordate la reţeaua electrică a distribuitorului la care este racordat prosumatorul, cu condiţia ca, în cazul consumatorilor autonomi necasnici de energie, aceste activităţi să nu constituie activitatea lor comercială sau profesională primară”.* Această definiție pleacă de la calitatea de consumator de energie, și nu de producător de energie, distincție primordială în definirea acestui tip de client final;
  - pe fond, amendamentul instituie un tratament discriminatoriu în raport cu ceilalți solicitanți de racordare la rețele;
  - precizăm că legislația națională și cea europeană stabilesc în mod clar faptul că accesul la rețea trebuie să fie nediscriminatoriu și bazat pe criterii obiective și transparente, fiind reglementat tocmai pentru a asigura respectarea acestor

principii. Prin introducerea unei „priorități absolute” pentru prosumatori la racordare, autorizare și sprijin instituțional [art. 7 alin. (1^1)], se creează o discriminare pozitivă excesivă, care încalcă egalitatea de tratament față de ceilalți producători, consumatori sau operatori și poate genera conflicte juridice cu alte investiții aflate în derulare (ex.: investiții publice sau private în capacități de producție);

- referitor la propunerea ca la art. 28, după alin. (9) să se introducă un nou alineat: *„(9^1) Operatorii de distribuție au obligația de a facilita fără întârzieri nejustificate racordarea prosumatorilor la rețea, în cel mult 45 de zile de la solicitare, sub sancțiunea unei amenzi contravenționale între 20.000 și 100.000 lei”*, menționăm:
  - așa cum s-a precizat anterior, accesul la rețea este reglementat, nefiind permise aplicarea unor condiții discriminatorii între categoriile de solicitanți. În ceea ce privește prosumatorii, la nivel național, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) a stabilit deja o procedură specifică racordării instalațiilor de producere a energiei electrice ale acestora la rețea, tocmai pentru a stabili un parcurs clar și cu termene bine definite în vederea asigurării unui flux rapid al elementelor birocratice și tehnice - Procedura privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum și de producere aparținând prosumatorilor, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 19/2022, cu modificările și completările ulterioare;
  - în plus, această procedură a fost actualizată în linie cu prevederile europene care au vizat accelerarea acestui tip de instalații de producere a energiei. Fiind însă o reglementare care induce beneficii doar pentru o anumită categorie, este nevoie de limitări care să justifice nevoia și să nu producă distorsiuni în piață mai mult decât este necesar – cazul implementării Regulamentul (UE) 2022/2577 al Consiliului din 22 decembrie 2022 de stabilire a unui cadru pentru accelerarea implementării energiei din surse regenerabile, transpus în legislația națională prin Ordinul ANRE nr. 70/2023 pentru modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei din domeniul racordării la rețeaua electrică de interes public a utilizatorilor;
  - în România există deja un cadru de reglementare special pentru racordarea prosumatorilor, care conține elemente precise privind termenele și documentele necesare acestor demersuri. Din acest motiv, nu este oportună stabilirea unor noi obligații cu sancțiune corelativă, ANRE având capacitatea

de a verifica îndeplinirea acestora și posibilitatea aplicării de sancțiuni deja prevăzute în Legea nr. 123/2012;

- pe de altă parte, art. 28 din Legea energiei nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, are doar 2 alineate și vizează obligațiile producătorilor. Cum se menționează anterior, prosumatorul este un client final, și nu un productor;

- referitor la propunerea de introducere la art. 74, după alin. (3), a unui nou alineat: *(3[1]) „Prosumatorii nu pot fi supuși niciunei taxe, contribuții sau obligații financiare suplimentare pentru energia produsă și autoconsumată”,* menționăm:
  - pe fond, amendamentul este inutil, deoarece autoconsumul nu este supus niciunui fel de taxare sau vreunui regim fiscal;
  - art.15 alin. (2) pct. e. din Directiva 2019/944 prevede că *„aplicarea unor tarife de rețea transparente, nediscriminatorii și care reflectă costurile, calculate separat pentru energia electrică introdusă în rețea și pentru energia electrică consumată din rețea, în conformitate cu articolul 59 alineatul (9) din prezenta directivă și cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2019/943, asigurându-se că acestea contribuie în mod adecvat și echilibrat la partajarea costurilor totale ale sistemului”*. Aceste elemente sunt deja transpuse în legislația națională prin reglementările specifice;
  - menționăm că art. 74 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012 nu are alineate;
- pe fond, apreciem că propunerea legislativă este discriminatorie în raport cu ceilalți cetățeni care solicită racordarea la rețeaua electrică.

Președinte,
Sterică FUDULEA